

**การวิเคราะห์กระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย
กรณีศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล**
**Analysis of Research Data Collection Process in Faculty of Dentistry,
Mahidol University**

พัชรินทร์ ธนทรัพย์บุรุษิต^{1*}, ศศิธร สำราญจิต²
Patchatanin Thanasapburachot^{1*}, Sasithorn Samranchit²

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์กระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของอาจารย์ นักวิจัย เจ้าหน้าที่สายสนับสนุน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางศึกษาผลสำเร็จในกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย และตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของบุคลากร เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารในการวางแผนและพัฒนาระบบบริหารจัดการกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย ดังนั้นการสำรวจความพึงพอใจในครั้งนี้จึงเป็นกลไกอย่างหนึ่งในการพัฒนากระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัยของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

จากการวิเคราะห์กระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยดำเนินการเก็บข้อมูลความพึงพอใจจากกลุ่มประชากร จำนวน 277 คน พบว่า ร้อยละ 58.1 ของอาจารย์ นักวิจัย เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือโดยการให้ความคิดเห็นในการสำรวจความพึงพอใจเป็นมาตรฐานประมาณ 5 ค่า ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) จากแบบสอบถาม และพบว่าระดับความพึงพอใจของแต่ละหัวข้อมี ดังนี้ การวางแผนการจัดเก็บข้อมูลวิจัยของคณะทันตแพทยศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 3.28 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย คะแนนเฉลี่ย 3.15 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โอกาสในการพัฒนากระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย คะแนนเฉลี่ย 3.74 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก การกำหนดเกณฑ์ การกรอกข้อมูลผลงานวิจัยในหน่วยงาน คะแนนเฉลี่ย 3.74 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก การเผยแพร่ข้อมูลด้านการวิจัย คะแนนเฉลี่ย 3.35 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

^{1*2} ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักงานการวิจัย คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

*corresponding author E-mail: patcharanin.tha@mahidol.ac.th

จากภาพรวมทุกหัวข้อการประเมินระดับความพึงพอใจได้คะแนนเฉลี่ย 3.45 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาพบว่า ตำแหน่งทางวิชาการของสายวิชาการได้แก่ อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ส่งผลต่อตัวแปรด้านการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลวิจัยของคณะทันตแพทยศาสตร์ ความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย และโอกาสในการพัฒนากระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัยอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($p < 0.05$)

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ ระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ลิเคิร์ทสเกล ข้อมูลด้านการวิจัย คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Abstract

This article analysed the satisfaction towards the research data collection process in Mahidol University Faculty of Dentistry (MUFD). The level of satisfaction for data collection and analysis the data from researchers and support staff was analysed. The research data collection process based on the administrative plan of the researcher, involve expectations of staff and evaluating the need for a staff support, so that MUFD need to set up a mechanism for measuring the level of satisfaction for research data collection process.

Among the 277 sheets collected, 161(58.1%) were considered for the study. The results showed the means of satisfaction at 3.28 for data collection plan, 3.15 for satisfaction in research data collection process, 3.74 for data collection opportunities, 3.74 for data analysis and entry, and 3.35 for promotion of research and data collection. Overall, the study showed the researchers were moderately – highly satisfied with their research data collection process. Data collection processes are the tools and approaches used to collect research data. In the study, it was found that academic position of the staff had an effect on the data collection process because of differences in the quality of assessment in data collection plan, satisfaction in research collection process, and data collection opportunities.

In confession, research data collection had moderate to high satisfaction levels among the researchers. It is an important aspect of research as inaccurate data collection can impact the results.

Keywords: Satisfaction, Level of Satisfaction-5 point, Likert Scale, Research Data Collection Process, Faculty of Dentistry Mahidol University

หลักการและเหตุผล

สำนักงานการวิจัย เดิมใช้ชื่อว่า “งานบริการวิชาการและวิจัย” ได้รับนโยบายจาก คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ให้รับผิดชอบดำเนินการรวบรวมผลการดำเนินงานด้านการวิจัยของคณะฯ ได้ประสานงานกับภาควิชาจำนวน 15 ภาควิชา เพื่อขอให้ส่งผลการดำเนินงานด้านการวิจัย เช่น ผลงานวิจัยตีพิมพ์ บทความวิจัย ตำรา รางวัล การเสนอผลงานในการประชุมวิชาการ ในและต่างประเทศ เพื่อสำนักงานการวิจัย จะดำเนินการรวบรวม สรุปผล วิเคราะห์ ส่งให้หน่วยงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวบรวมจัดทำรูปเล่ม เพื่อการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) งานจัดทำฐานข้อมูล Self Assessment Report (SAR) การควบคุมภายใน และจัดทำเอกสาร Performance Agreement (PA) ด้านการวิจัยของคณะฯ ประจำปี การติดตามข้อมูลต่างๆ ด้านการวิจัยต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีความรวดเร็วเสร็จตามกำหนดเวลา ทำให้ตลอดระยะเวลา 7 ปี (พ.ศ.2550 – พ.ศ.2556) ที่ได้ปฏิบัติงานด้านการวิจัยของคณะฯ ได้พบปัญหา เช่น ภาควิชารายงานจำนวนผลงานวิจัยตีพิมพ์ 1 เรื่อง อาจมีผู้ร่วมวิจัยหลายคน จำนวนนักวิจัยหรือผู้ร่วมวิจัยสังกัดอยู่หลายภาควิชา และเจ้าหน้าที่ของภาควิชาไม่เข้าใจคำถามวิจัย รายงานผลงานวิจัยตีพิมพ์ จะแจ้งผลงานวิจัยเรื่องเดียวกันทำให้จำนวนผลงานวิจัยเพิ่มมากขึ้นทั้งๆ ที่เป็นผลงานวิจัยเรื่องเดียวกัน เป็นต้น จึงมีผลทำให้ข้อมูลที่ส่งมาไม่ถูกต้อง ต้องกลับไปแก้ไขหลายครั้ง และหน่วยงาน ภาควิชาไม่ติดตามรวบรวมผลงานวิจัยจากคณาจารย์ทำให้ไม่สามารถรวบรวมข้อมูลด้านการวิจัยส่งได้ทันตามกำหนดเวลา ซึ่งได้พยายามหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงกระบวนการและขั้นตอนการติดตาม รวบรวมข้อมูล

หลายครั้ง ปัจจุบันก็ยังพบปัญหาเดิมๆ ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลผลงานวิจัยได้ครบถ้วนและเสร็จตามกำหนดเวลา

ดังนั้น กระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย จึงเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ ผลงานตีพิมพ์ บทความย่อ การเสนอผลงาน จำนวนเงินที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย จำนวนตัวเลขผลการดำเนินการประเภทต่างๆ โดยได้ข้อมูลจากการบันทึก การนับ การวัดหรือประมาณค่าของสิ่งที่จะศึกษาด้วยการใช้เครื่องมือชนิดต่างๆ เช่น แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

สำนักงานการวิจัยซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดเก็บรวบรวม วิเคราะห์ ข้อมูลด้านการวิจัยของคณะฯ ได้พบปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้นำมาสู่การวิเคราะห์กระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัยของคณาจารย์ นักวิจัย และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนของคณะฯ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ จึงใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดเก็บข้อมูลด้านการวิจัยของคณาจารย์ นักวิจัย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูล และเก็บข้อมูลความพึงพอใจของคณาจารย์ นักวิจัย เจ้าหน้าที่สายสนับสนุน เพื่อให้ทราบปัญหาตลอดจนความพึงพอใจของคณาจารย์ นักวิจัย เจ้าหน้าที่สายสนับสนุน และเพื่อปรับปรุงกระบวนการจัดเก็บข้อมูลด้านการวิจัยของคณะฯ ให้มีประสิทธิภาพ ทำให้การจัดเก็บข้อมูลด้านการวิจัยของคณะฯ มีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีความรวดเร็วเสร็จตามกำหนดเวลา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

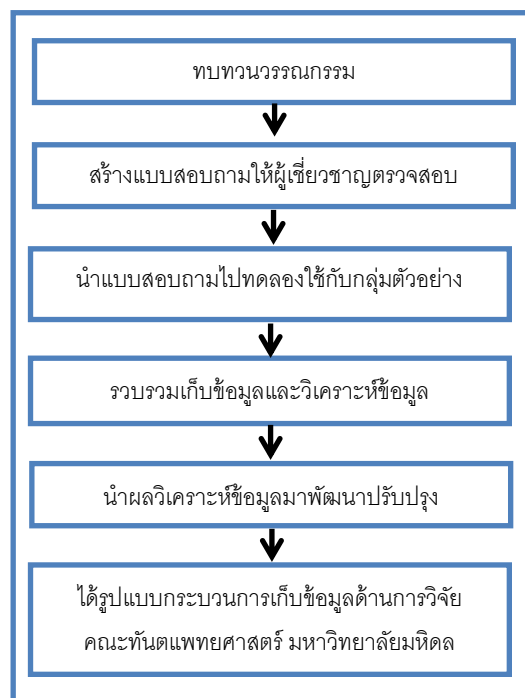
1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคและความพึงพอใจในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการวิจัยของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนา รูปแบบการขอความร่วมมือ การรวบรวมข้อมูลด้านการวิจัย และการวางแผนการรวบรวมข้อมูลด้านการวิจัยของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

นางลักษณ วิรัชชัย (2543)² ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการวางแผนการวิจัย เป็นการกำหนดขั้นตอนใน

การดำเนินการให้ถูกต้อง ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์กระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย ที่ผู้วิจัย จะต้องมีการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลด้านการวิจัย ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แสดงกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สมชาย วรภิเษมสกุล (2554)⁵ ได้กล่าวถึง การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้วิธีหาค่าความสอดคล้อง (Index of item-objective congruency : IOC) และวิธีการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม สร้างความเชื่อมั่น พร้อมตรวจสอบความเหมาะสมในการนำไปใช้งาน

Wade M Vagias (2006)⁷ ได้กล่าวถึงมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งใช้เกณฑ์ 5 ระดับ แทน 5 ความหมาย คือ

5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

บุญธรรม จิตอนันต์ (2540)³ ได้กล่าวถึง

ลักษณะสำคัญของการเก็บรวบรวมข้อมูลว่า จะต้องมีการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ โดยอาจใช้เครื่องมือมากกว่า 1 ประเภท เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน และสมบูรณ์มากที่สุด นอกจากนี้

ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เนื่องจากเป็นผู้ที่วางแผนและรู้เรื่องข้อมูลที่จะเก็บรวบรวมได้ดีที่สุด และถ้ามีผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องให้คำแนะนำให้แก่ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลได้เข้าใจวิธีการและข้อมูลที่ต้องการเก็บรวบรวม เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน และปราศจากความลำเอียง

ปาริชาติ สถาปิตานนท์ (2546)⁴ ได้กล่าวถึงเครื่องมือและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล เน้นถึงลักษณะของปัญหาที่ชัดเจน ช่วยให้ทราบประเด็นสำคัญ กลุ่มประชากรก็จะต้องเป็นเกณฑ์เบื้องต้นในการเลือกใช้เครื่องมือ และวิธีการเพื่อให้ตอบปัญหาการวิจัยได้ชัดเจน โดยกลุ่มประชากรจะต้องสอดคล้องกับหน่วยในการวิเคราะห์

อุทุมพร ไฉฉลาด, วันทนี โพธิ์กลาง (2557)⁶ ศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต คณะสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากคณะให้ความสำคัญกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมให้ดี จะสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดผลงานวิจัยในอนาคต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษากระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีหัวข้อ ดังนี้

1. การวางแผนการจัดเก็บข้อมูลวิจัยของคณะทันตแพทยศาสตร์
2. ความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย

3. โอกาสในการพัฒนากระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย

4. การกำหนดกฎเกณฑ์การกรอกข้อมูลผลงานวิจัยในหน่วยงาน

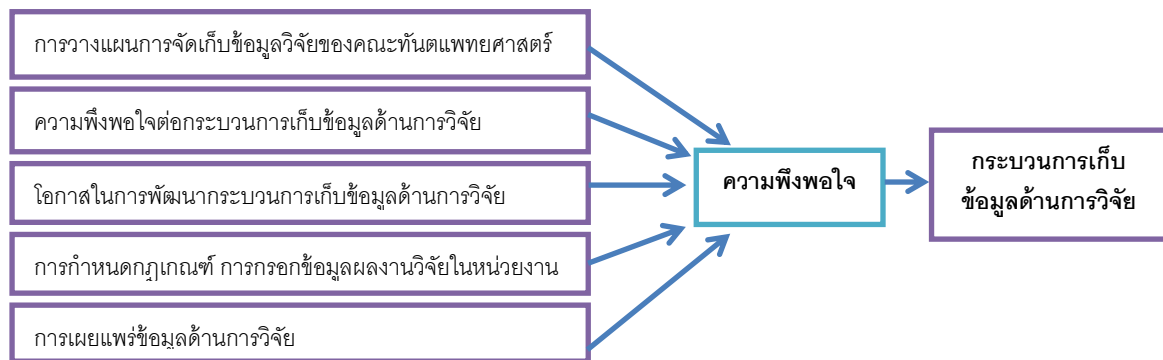
5. การเผยแพร่ข้อมูลด้านการวิจัยเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์กระบวนการด้านการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ ดังรูปที่ 2

ขอบเขตการศึกษา

บทความนี้มุ่งการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย กรณีศึกษาของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยเก็บข้อมูลจากบุคลากรภายในคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งสายวิชาการและเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนของคณะฯ โดยแบ่งเป็น ภาควิชาจำนวน 15 ภาควิชาและหน่วยงาน จำนวน 4 หน่วยงาน

วิธีการดำเนินการศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอโครงการเพื่อขอรับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน ประจำคณะทันตแพทยศาสตร์และคณะเภสัชศาสตร์ และได้รับการพิจารณารับรองโครงการเลขที่ MU-DT/PY-IRB 2015/DT096 หนังสือรับรองโครงการเลขที่ COE.No.MU-DT/PY-IRB 2015/033.3011 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 โดยมีแผนผังกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (รูปที่ 1)

รูปที่ 2 กรอบแนวคิดวิจัยในกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย

การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรในการวิเคราะห์กระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย กรณีศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้แก่ บุคลากรภายในคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง กำหนดกลุ่มประชากรจากกลุ่มอาจารย์ นักวิจัย เจ้าหน้าที่สายสนับสนุน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ที่ปฏิบัติงานเต็มเวลา จำนวน 277 คน โดยส่งเอกสารแบบสอบถามไปยังภาควิชาต่างๆ จำนวน 15 ภาควิชา และจำนวน 4 หน่วยงาน ดังนี้ ภาควิชารังสีวิทยาช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ภาควิชาเวชศาสตร์ช่องปากและปริทันตวิทยา ภาควิชาเภสัชวิทยา ภาควิชาทันตกรรมหัตถการและวิทยาเอ็นโดดอนต์ ภาควิชาจุลชีววิทยาช่องปาก ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ ภาควิชาชีววิทยาช่องปาก ภาควิชาทันตกรรมจัดฟัน ภาควิชาทันตกรรมเด็ก ภาควิชาพยาธิวิทยาช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ภาควิชาวิทยากระบบบดเคี้ยว ภาควิชาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล ภาควิชาทันตกรรมทั่วไปชั้นสูง ภาควิชาทันตกรรมชุมชน ภาควิชาทันตกรรมประดิษฐ์ สำนักงานคนบด สำนักงานการศึกษาและวิชาการ สำนักงานการวิจัย และสำนักงานยุทธศาสตร์

เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย กรณีศึกษาของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งประเภทแบบสอบถามที่จะทำการศึกษาเป็น 2 ประเภท ดังนี้ 1. แบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-Ended Questionnaires) เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบสามารถเขียนเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของผู้ที่ให้ความร่วมมือในการกรอกข้อมูล ที่มีต่อกระบวนการปฏิบัติงานของสำนักงานการวิจัยโดยมีประเด็นการสำรวจ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ และสามารถนำไปพัฒนาหาแนวทางผลสำเร็จต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย 2. แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaires) เป็นคำถามที่ไม่ได้กำหนดคำตอบไว้ให้เลือก แต่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่ถูกกรอกข้อมูลแสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อจะได้ไปพัฒนาปรับปรุง การบริการให้แก่ นักวิจัย ให้มีความเหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ สร้างแบบสอบถามที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัย ร่างโครงสร้างแบบสอบถามและข้อคำถาม โดยวิธีตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ หาดัชนีความ

สอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (index of item-object congruence : IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบข้อคำถาม โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6 - 1 ข้อคำถามมีความสอดคล้องทุกรายการ ผู้วิจัยใช้ข้อคำถามให้เหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหาสาระ และวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ คัดเลือกข้อคำถาม นำไปจัดทำแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำแนกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 การสำรวจความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย แบ่งเป็น 5 หัวข้อใหญ่ ประกอบด้วย การวางแผนการเก็บข้อมูลวิจัยของคณะทันตแพทยศาสตร์ ความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย โอกาสในการพัฒนากระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย การกำหนดกฎเกณฑ์การกรอกข้อมูลผลงานวิจัยในหน่วยงาน และการเผยแพร่ข้อมูลด้านการวิจัย ส่วนที่ 3 ปัญหา/ข้อเสนอแนะ โดยใช้ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าลิเคิร์ท โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้⁸

- 5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยเสนอโครงการเพื่อขอรับรองพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนประจำคณะทันตแพทยศาสตร์และคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 277 ฉบับ คือ คณาจารย์ นักวิจัยจากภาควิชาต่างๆ จำนวน 15 ภาควิชาและเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนของคณะฯ หน่วยงาน 4 หน่วยงาน และได้รับกลับคืนมา จำนวน 161 ฉบับ (Response Rate = 58.1)

3. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล

ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จัดระเบียบข้อมูล นำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้ง 3 ส่วน มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ส่วนที่ 1 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถามด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ประกอบด้วย จำนวน ร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ส่วนที่ 2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย ใช้โปรแกรม SPSS for Windows และนำมาอธิบายผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ร้อยละ (Percentage) แผนภูมิ (Graph) และค่าเฉลี่ย (Mean) และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสำรวจความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติ Chi-Square ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

ส่วนที่ 3 ดำเนินการวิเคราะห์ในส่วนที่เป็นปัญหาและข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

การแปลความหมายของระดับคะแนนในส่วนที่ 2 ได้แปลผลระดับความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย โดยใช้ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนเป็นตัวชี้วัดตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์⁷ (Best JW.1977) มีรายละเอียดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1. ข้อมูลทั่วไป 2. ความพึงพอใจของกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย 3. ปัญหา/ข้อเสนอแนะ พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 277 คน มีผู้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 มีผู้ไม่สะดวกในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 41.9 โดยกลุ่มประชากรสายวิชาการ ภาพรวมทุกหัวข้อการประเมินคะแนนเฉลี่ย 3.46 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มประชากรสายสนับสนุน ภาพรวมทุกหัวข้อการประเมินคะแนนเฉลี่ย 4.40 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป โดยแบ่งเป็นเพศชาย 55 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 เพศหญิง 106 คน คิดเป็นร้อยละ 65.8 พบว่าจากข้อมูลทั่วไป 10 ข้อ ผู้ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

ช่วงอายุมากที่สุดคือ อายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.8 ช่วงอายุ 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.2 และน้อยที่สุดคือ ช่วงอายุ 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.6

สำหรับ ตำแหน่ง ปัจจุบัน ที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ คิดเป็นร้อยละ 25.5 รองลงมา คือ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และตำแหน่งอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 18.6 ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 16.1 ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิจัย/นักวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 11.2 และน้อยที่สุดคือ ตำแหน่งศาสตราจารย์ คิดเป็นร้อยละ 4.3

สำหรับระดับการศึกษาสูงที่สุดที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาคือ ระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 29.8 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 16.8 และอื่นๆ (ระดับการศึกษาอื่นๆ) คิดเป็นร้อยละ 5.6

สำหรับอายุราชการของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ อายุราชการ 10 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.9 รองลงมา มี 2 ช่วง อายุราชการ 6 - 10 ปี และอายุราชการมากกว่า 30 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 15.5 ช่วงอายุราชการ 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.8 ช่วงอายุราชการที่ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คือ น้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.2

สำหรับหัวข้อการสอบถามรายละเอียดของการกรอกข้อมูลด้านการวิจัยที่สำนักงานการวิจัยจัดส่งให้หน่วยงานหรืออาจารย์ กลุ่มตัวอย่างที่เคยกรอกข้อมูลด้านการวิจัย คิดเป็นร้อยละ 41.0 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยกรอกข้อมูลด้านการวิจัย คิดเป็นร้อยละ 59.0

สำหรับหัวข้อการสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่ของสำนักงานการวิจัยด้านการบริหารจัดการข้อมูลด้านการวิจัยและการให้บริการเครื่องมือ/

อุปกรณ์การวิจัยของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จากกลุ่มตัวอย่างที่ทราบหน้าที่ของสำนักงานการวิจัย คิดเป็นร้อยละ 82.6 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทราบหน้าที่ของสำนักงานการวิจัย คิดเป็นร้อยละ 17.4

สำหรับหัวข้อการสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับการสืบค้นหรือการใช้ประโยชน์จากข้อมูลด้านการวิจัยในเว็บไซต์ของสำนักงานการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่เคยสืบค้นจากเว็บไซต์ของสำนักงานการวิจัย คิดเป็นร้อยละ 37.9 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ของสำนักงานการวิจัย คิดเป็นร้อยละ 62.1

สำหรับหัวข้อการสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาในกระบวนการจัดเก็บข้อมูลด้านการวิจัยของสำนักงานการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาในกระบวนการจัดเก็บข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 34.8 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีปัญหาในกระบวนการจัดเก็บข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 65.2 ในการจัดส่งแบบสอบถามไปยังภาควิชาและสำนักงานต่างๆ ที่เป็นกลุ่มประชากรในการวิเคราะห์กระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย กรณีศึกษาของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 15 ภาควิชา และจำนวน 4 สำนักงาน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับคืนมาตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม

ลำดับ ที่	รายชื่อส่วนงาน	แบบสอบถาม ที่จัดส่งไป	แบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืน	คิดเป็น ร้อยละ
1.	ภาควิชารังสีวิทยาช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล	9	7	77.77
2.	ภาควิชาเวชศาสตร์ช่องปากและปริทันตวิทยา	31	24	77.41
3.	ภาควิชาเภสัชวิทยา	9	6	66.66
4.	ภาควิชาทันตกรรมหัตถการและวิทยาเอ็นโดดอนต์	12	8	66.66
5.	ภาควิชาจุลชีววิทยาช่องปาก	9	7	77.77
6.	ภาควิชากายวิภาคศาสตร์	15	9	60
7.	ภาควิชาชีววิทยาช่องปาก	12	7	58.33
8.	ภาควิชาทันตกรรมจัดฟัน	14	8	57.14
9.	ภาควิชาทันตกรรมเด็ก	16	9	56.25
10.	ภาควิชาพยาธิวิทยาช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล	13	7	53.84
11.	ภาควิชาวิทยาโรคระบบบดเคี้ยว	8	4	50
12.	ภาควิชาศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล	18	10	55.55
13.	ภาควิชาทันตกรรมทั่วไปขั้นสูง	22	10	45.45
14.	ภาควิชาทันตกรรมชุมชน	10	4	40
15.	ภาควิชาทันตกรรมประดิษฐ์	25	11	44
16.	สำนักงานคนบด	21	9	42.85
17.	สำนักงานการศึกษาและวิชาการ	6	3	50
18.	สำนักงานการวิจัย	18	15	83.33
19.	สำนักงานยุทธศาสตร์	9	4	44.44

- หน่วยงานที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด คือ สำนักงานการวิจัย
- หน่วยงานที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 77.77 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน 2 ภาควิชา คือ ภาควิชารังสีวิทยาช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล และภาควิชาจุลชีววิทยาช่องปาก
- หน่วยงานที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด คือ ภาควิชาทันตกรรมประดิษฐ์

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย

เกณฑ์การพิจารณา	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (N)	คะแนนค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	คะแนนค่าเฉลี่ยของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD	ระดับความพึงพอใจ
1. การวางแผนการจัดเก็บข้อมูลวิจัยของคณะทันตแพทยศาสตร์	161	3.29	0.98	ปานกลาง
1.1 ท่านคิดว่าคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลได้มีการประชาสัมพันธ์ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจให้บุคลากรทราบโดยทั่วถึง	161	3.52	0.916	มาก
1.2 คณะทันตแพทยศาสตร์มีการใช้ระบบสารสนเทศในการจัดการฐานข้อมูลด้านการวิจัยเป็นส่วนใหญ่	161	3.24	0.968	ปานกลาง
1.3 คณะทันตแพทยศาสตร์มีการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรต่อกระบวนการเก็บข้อมูลผลงานวิจัย	161	3.10	1.046	ปานกลาง
2. ความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย	161	3.15	0.96	ปานกลาง
2.1 ความถี่ในการเก็บข้อมูล	161	3.05	0.944	ปานกลาง
2.2 เก็บข้อมูลซ้ำซ้อน บ่อย	161	3.10	1.058	ปานกลาง
2.3 คำถามไม่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถกรอกข้อมูลได้	161	3.13	0.984	ปานกลาง
2.4 วัตถุประสงค์และประโยชน์ของการนำข้อมูลด้านการวิจัยไปใช้งานจริง	161	3.19	0.932	ปานกลาง
2.5 ข้อมูลที่ส่งให้สำนักงานการวิจัยมีประโยชน์ต่อตนเองและหน่วยงาน	161	3.26	0.898	ปานกลาง
3. โอกาสในการพัฒนากระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย	161	3.75	0.92	มาก
3.1 คณะทันตแพทยศาสตร์ ควรมีผู้ประสานงานในการเก็บข้อมูลก่อนถึงกำหนดระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลอย่างชัดเจน	161	3.73	0.952	มาก
3.2 คณะทันตแพทยศาสตร์ ควรพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับลักษณะและจำนวนข้อมูล	161	3.76	0.912	มาก

เกณฑ์การพิจารณา	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม (N)	คะแนน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	คะแนน ค่าเฉลี่ยของ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน SD	ระดับความ พึงพอใจ
3.3 หน่วยงานควรมีการพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ในการ จัดเก็บข้อมูลด้านการวิจัย	161	3.75	0.900	มาก
4. การกำหนดกฎเกณฑ์ การกรอกข้อมูลผลงานวิจัยใน หน่วยงาน	161	3.74	0.92	มาก
4.1 ท่านคิดว่าการจัดการข้อมูลวิจัยเป็นการบริการหรือ ส่งเสริมการบริหารและการปฏิบัติงานของหน่วยงานทำ ให้องค์กรก้าวหน้า	161	3.90	0.879	มาก
4.2 การกำหนดรอบเวลาในการจัดเก็บข้อมูลวิจัยทำให้ท่าน สามารถเรียงลำดับความสำคัญของงานอื่น ๆ ได้	161	3.65	0.936	มาก
4.3 กฎเกณฑ์ที่ใช้ในการกรอกข้อมูล มีส่วนช่วยให้ท่านเข้าใจ ในการจัดการข้อมูลยิ่งขึ้น	161	3.68	0.937	มาก
5. การเผยแพร่ข้อมูลด้านการวิจัย	161	3.35	1.00	ปานกลาง
5.1 ข้อมูลด้านการวิจัย มีการเผยแพร่ลงใน เว็บไซต์ ของ สำนักงานการวิจัยโดยมีการทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่ เสมอ	161	3.41	1.028	มาก
5.2 ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านการวิจัยและใช้ ข้อมูลที่จัดเก็บไว้ ได้อย่างถูกต้อง	161	3.39	0.963	ปานกลาง
5.3 ท่านใช้ประโยชน์จากข้อมูลวิจัยที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ สำนักงานการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ	161	3.24	1.019	ปานกลาง

N= จำนวนผู้กรอกแบบสอบถามทั้งหมด $\bar{X}$ = คะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ SD = คะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 3 แนวทางในการพัฒนา และปรับปรุง ปัญหาและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม

เหตุผลสำคัญของกลุ่มตัวอย่างที่ยินดีแสดง
ความคิดเห็น จำนวน 161 คน พบว่าในการกรอก
ข้อมูลด้านการวิจัยเป็นภาระของกลุ่มตัวอย่างที่
จำเป็นต้องกรอกข้อมูลผลงานด้านการวิจัยของตน
กอรปกับภาระงานประจำในปัจจุบันของ
กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนมีมาก รวมถึงกลุ่มตัวอย่างยัง
ไม่เข้าใจประโยชน์ในการกรอกข้อมูลด้านการวิจัย
โดยเฉพาะการกำหนดเงื่อนไขในการเก็บข้อมูลของ
แต่ละสถาบัน ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถกรอก
ข้อมูลด้านการวิจัยได้อย่างมีคุณภาพ ทำให้เกิด
ความล่าช้า ช้าซ้อนของข้อมูล

ข้อเสนอแนะในการการพัฒนาและปรับปรุง
วิธีการสร้างความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ด้านการวิจัย พบว่า ความถี่หรือระยะเวลาในการเก็บ
ข้อมูล ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
จึงจำเป็นต้องดำเนินการสร้างวิธีการ กำหนด
ระยะเวลา และประชาสัมพันธ์ รายละเอียดของข้อมูล
ความชัดเจน ขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการ เพื่อให้
กลุ่มตัวอย่างเข้าใจและสามารถกรอกข้อมูลด้านการ
วิจัยได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องและสามารถนำไปใช้งาน
ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการศึกษา

จากปัญหาที่พบว่า ภาควิชารายงานจำนวนผลงานวิจัยตีพิมพ์ 1 เรื่อง อาจมีผู้ร่วมวิจัยหลายคน จำนวนนักวิจัยหรือผู้ร่วมวิจัยสังกัดอยู่หลายภาควิชา และเจ้าหน้าที่ของภาควิชาไม่เข้าใจคำถามวิจัย รายงานผลงานวิจัยตีพิมพ์ จะแจ้งผลงานวิจัยเรื่องเดียวกันทำให้จำนวนผลงานวิจัยเพิ่มมากขึ้นทั้งๆ ที่เป็นผลงานวิจัยเรื่องเดียวกัน จึงจำเป็นต้องสำรวจความพึงพอใจในกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย โดยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และผลการสำรวจความพึงพอใจ พบว่า การกำหนดกฎเกณฑ์การกรอกข้อมูลผลงานวิจัยเข้าใจมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สอดคล้องกับการศึกษาในอดีต¹ ที่พบว่าเพศหญิงจะให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรมมากกว่าเพศชาย อาจเป็นเพราะว่าเพศหญิงมีความละเอียดรอบคอบ ให้ความสำคัญกับการเก็บข้อมูลต่างๆ ได้ดีกว่าเพศชาย หรือเพศหญิงจะมีการบริหารเวลาได้ดีกว่าเพศชาย

จากการทบทวนข้อมูลที่ได้รับ จากผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้กรอกข้อมูลทุกกลุ่มมี อายุราชการ ตำแหน่งทางวิชาการ และระดับการศึกษาที่สอดคล้องกัน กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการปฏิบัติงานที่มีอายุราชการพอประมาณ จะได้เริ่มสะสมผลงานการวิจัย และได้ตระหนักถึงประโยชน์ของข้อมูลด้านการวิจัย จึงพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีอายุราชการมากกว่า 50 ปี และได้รับตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ แล้วนั้น จะให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการวิจัยเป็นอย่างมาก

รายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาในกระบวนการจัดเก็บข้อมูลด้านการวิจัยของสำนักงานการวิจัย จากกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาในกระบวนการจัดเก็บข้อมูลจะเห็นได้จากการศึกษาระดับความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามหัวข้อการประเมินพบว่า 1. การวางแผนการจัดเก็บข้อมูลวิจัยของคณะทันตแพทยศาสตร์ คณาจารย์ นักวิจัยและเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการประชุมสัมพันธวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจให้บุคลากรทราบโดยทั่วถึง ในขณะที่การเข้าถึงการใช้ระบบสารสนเทศในการจัดการฐานข้อมูลด้านการวิจัยตลอดจนความคิดเห็นของบุคลากรต่อกระบวนการเก็บข้อมูลผลงานวิจัย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย คณาจารย์ นักวิจัย และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากคณาจารย์ นักวิจัย และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องพบปัญหาในเรื่องความถี่ในการเก็บข้อมูล อาจมีการเก็บข้อมูลซ้ำซ้อน ข้อคำถามไม่ชัดเจนทำให้ไม่สามารถกรอกข้อมูลได้และวัตถุประสงค์ ประโยชน์ของการนำข้อมูลด้านการวิจัยไปใช้งานจริง รวมถึงข้อมูลที่ส่งให้สำนักงานการวิจัยมีประโยชน์ต่อตนเองและหน่วยงาน 3. โอกาสในการพัฒนากระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย คณาจารย์ นักวิจัย และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องจากมีผู้ประสานงานในการเก็บข้อมูลก่อนถึงกำหนดระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลอย่างชัดเจน มีการพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับลักษณะและจำนวนข้อมูล อีกทั้งมีหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในการจัดเก็บข้อมูลด้านการวิจัย 4. การกำหนดกฎเกณฑ์การกรอกข้อมูลผลงานวิจัยในหน่วยงาน คณาจารย์ นักวิจัย และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องจากมีการบริหารจัดการข้อมูลวิจัยโดยหน่วยงานในสำนักงานการวิจัยที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยมีการแจ้งและ

ประชาสัมพันธ์ให้นักวิจัยรับทราบ ทำให้สามารถกำหนดรอบการบริหารจัดการข้อมูลวิจัยจากคณาจารย์ นักวิจัย ได้ตามกำหนดรอบเวลาในการจัดเก็บข้อมูลวิจัย อีกทั้งสามารถเรียงลำดับความสำคัญของงานอื่นๆ ได้ 5. การเผยแพร่ข้อมูลด้านการวิจัย นักวิจัย ความพึงพอใจในระดับปานกลาง เนื่องจากคณาจารย์ นักวิจัย และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องรับรู้ข้อมูลด้านการวิจัยจากการเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานการวิจัย และการเข้าถึงข้อมูลวิจัยและใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ได้มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า แนวทางในการพัฒนารูปแบบในการขอความร่วมมือ การรวบรวมข้อมูลด้านการวิจัย และการวางแผนการรวบรวมข้อมูลด้านการวิจัยบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน ในทุกด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และระดับมาก การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการวิจัย ของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ตำแหน่งทางวิชาการของสายวิชาการ ได้แก่อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ส่งผลต่อตัวแปรด้านการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลวิจัยของคณะทันตแพทยศาสตร์ ความพึงพอใจต่อกระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย และโอกาสในการพัฒนากระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($p < 0.05$) ส่วนตำแหน่งสายสนับสนุน ได้แก่เจ้าหน้าที่วิจัย/นักวิทยาศาสตร์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และตำแหน่งอื่นๆ โดยภาพรวมทุกหัวข้อจากการประเมินคะแนนเฉลี่ย 4.40 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา

ทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจเพื่อพัฒนาแนวทางการขอความร่วมมือ และเพื่อรวบรวมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย และสามารถนำข้อมูลมาวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถรวบรวมข้อมูลด้านการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่เก็บมีความสมบูรณ์และครบถ้วนมากที่สุด สามารถหาแนวทางวิธีการที่ได้รับการยอมรับในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการวิจัยสำหรับผู้ให้ข้อมูล และนำมาปรับปรุงวิธีการเก็บข้อมูลด้านการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยและแนวทางในการประชาสัมพันธ์ให้คณาจารย์ นักวิจัย รับทราบถึงความจำเป็นและประโยชน์ในการเก็บข้อมูลด้านการวิจัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. การเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และขยายเวลาในการเก็บข้อมูลให้มากยิ่งขึ้น
3. ศึกษาความพึงพอใจในเชิงคุณภาพเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น .
4. ควรมีการเก็บผลความพึงพอใจและข้อเสนอแนะจากคณาจารย์ นักวิจัยและเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการเก็บข้อมูลด้านการวิจัยของคณะฯ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

ผู้จัดทำขอขอบคุณศาสตราจารย์ ดร.ทพญ. สร้อยศิริ ทวีบุรณ์ รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ขอขอบคุณนาง สุวรรณา ก่อสุวรรณวงศ์ หัวหน้างานส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย/นักปฏิบัติการวิจัย(ผู้เชี่ยวชาญ) สำนักงานการวิจัย คณะทันตแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้กรุณาสละเวลาในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านกระบวนการจัดเก็บข้อมูลวิจัยของคณะ รวมทั้งกฎหมาย/ระเบียบเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลวิจัย แนวทางการใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์กระบวนการจัดเก็บข้อมูลด้านการวิจัยของคณะ ทำให้สามารถนำปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดเก็บข้อมูลวิจัยของคณะ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปในอนาคต และเป็นตัวอย่างแก่หน่วยงานต่างๆ ที่มีปัญหาในเรื่องการจัดเก็บข้อมูลวิจัยของสถาบันได้อีกด้วย ขอขอบคุณนายสมเกียรติ คูหาโรจน์ปกรณ์ นางสาวอารีวัชรโสติกุล นางสาววชิ ตลับนาค และนายรัตนพงศ์ ยี่หวุ่นจ่าย ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยอีกทั้งให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย และขอขอบคุณคณาจารย์ นักวิจัย เจ้าหน้าที่สายสนับสนุน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

จุฑาภรณ์ คำโยค, วลัยพร ราชคมน์, วรัญญา เขยด้ย. ความต้องการรับบริการทันตกรรมและความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการของโรงพยาบาลทันตกรรมคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในวันทันตสาธารณสุขแห่งชาติ. Mahidol R2R e-Journal. 2558; 2: หน้า 77-88.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. พรหมแดนความรู้ด้านการวิจัยและสถิติ. ใน: เนาวรัตน์ พลายน้อย, ชัยยันต์ ประดิษฐ์ศิลป์, จุฑามาส ไชยรบ, บรรณานิการ. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี; 2543. หน้า 121-125.

บุญธรรม จิตตอนันต์. การวิจัยทางสังคมศาสตร์ (การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย). พิมพ์ครั้งที่ 2. สุวีริยาสาส์น; 2540. หน้า 91-92.

ปาริชาติ สถาปิตานนท์. เครื่องมือวิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล. ระเบียบวิธีวิจัยการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์; 2546. หน้า 163 - 165.

สมชาย วรกิจเกษมสกุล. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2554; 265-296. เข้าถึงได้จาก www.udrc.ac.th.

อุทุมพร ไฉนลาด, วันทนีย์ โพธิ์กลาง. ศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. Mahidol R2R e-Journal. 2557; 1: 2: หน้า 55-75.

Best JW. Research in Education. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, Inc; 1977.

Wade M Vagias, editor. Likert-type scale response anchors. Clemson International Institute for Tourism & Research Development. Department of Parks. Recreation and Tourism Management: Clemson University; 2006